

Personer intagna på SiS LVM-hem under 2022

En tabellsammanställning av DOK inskrivningsintervju

INSTITUTIONSVÅRD I FOKUS, nr 6 2025

Institutionsvård i fokus ges ut av Statens institutionsstyrelse, SiS. Serien omfattar såväl sammanställningar, statistik, redovisningar och utvärderingar som forskningspublikationer. Forskningsrapporterna har en särskild markering på framsidan, en författarpresentation samt uppgifter om finansieringsförfarandet och den vetenskapliga granskningen.

Rapporterna som inte är forskningsrapporter produceras och bereds i regel inom forsknings- och utvecklingsavdelningen. Även företrädare för verksamheten och externa sakkunniga kan vara delaktiga i framtagningen av rapporter, antingen som medförfattare eller granskare.

Beslut om publicering fattas av ett redaktionsråd som består av företrädare från SiS Forsknings- och utvecklingsavdelning samt Kommunikationsavdelningen.

*Ansvarig utgivare för Institutionsvård i fokus är
SiS generaldirektör Elisabet Åbjörnsson Hollmark.*

ISBN: 978-91-89770-05-8

Personer intagna på SiS LVM-hem under 2022

En tabellsammanställning av DOK inskrivningsintervju

Publikationerna finns att beställa eller ladda ner från SiS webbplats.
www.stat-inst.se

Engelsk titel: Institutional Care in Focus

Publikationsseriens adress:

Statens institutionsstyrelse
Box 1062, 171 22 Solna

Copyright: Statens institutionsstyrelse
Produktion: Stibo Complete. 2025.

 Svanenmärkt trycksak, 5041 0004

Personer intagna på SiS LVM-hem under 2022

En tabellsammanställning av DOK inskrivningsintervju

Förord

Statens institutionsstyrelse, SiS, ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård för individer med substansberoende. En person med mycket svårt och långtgående substansberoende kan bli omhändertagen för vård utan samtycke enligt lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM.

Den här tabellsammanställningen baseras på information från den intervju som görs med klienter vid intagning på ett LVM-hem (DOK inskrivningsintervju). Syftet med sammanställningen är att ge en beskrivning av klienternas bakgrund, deras situation inom olika livsområden¹ samt det behov av hjälp och stöd som de själva uppger vid intagning.

Tabellsammanställningen är framtagen vid SiS sektion för forskning och utvärdering.

---

¹ DOK-formulärets kapitel i intervjudelen kallas för livsområden. Ett livsområde ska spegla klientens vardagsliv. Fokus riktas mot faktorer som påverkar livet, som bland annat fysisk och psykisk hälsa, familj och relationer, bruk av alkohol och narkotika samt inblandning i kriminalitet.

Innehållsförteckning

Inledning.....	7
SiS inskrivningsintervju DOK	8
Lagrum för placering inom SiS	9
SiS vårdplatser och avdelningar.....	10
Behandlingsplanering inom SiS	11
Vård- och behandlingsinsatser inom SiS	12
SiS samarbete med socialtjänsten.....	13
Materialet i sammanställningen.....	14
Datakvalitet	14
Läsanvisningar	14
Tabellsammanställning för år 2022	15
1. Administrativa uppgifter	16
Tabellförteckning.....	16
Tabeller	16
2. Behandlingskontakt	18
Tabellförteckning.....	18
Tabeller	18
3. Alkohol och andra droger	20
Tabellförteckning.....	20
Tabeller	21
4. Hälsa	28
Tabellförteckning.....	28
Tabeller	29
5. Kriminalitet	32
Tabellförteckning.....	32
Tabeller	32

6. Uppväxt.....	35
Tabellförteckning.....	35
Tabeller.....	35
7. Relationer	36
Tabellförteckning.....	36
Tabeller.....	36
8. Boende.....	38
Tabellförteckning.....	38
Tabeller.....	38
9. Utbildning och försörjning	40
Tabellförteckning.....	40
Tabeller.....	40
10. Sysselsättning och fritid	42
Tabellförteckning.....	42
Tabeller.....	42
Referenser	43

Inledning

På SiS LVM-hem vårdas klienter enligt lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall, LVM. LVM-hemmen tar också emot ett mindre antal klienter som under kortare tid kan vårdas enligt socialtjänstlagen (2001:453, SoL), till exempel i samband med att LVM-vården avslutas och klienten inväntar plats på hem för vård och boende, HVB.

Tabellsammanställningen inleds med beskrivningar om DOK inskrivningsintervju, lagrummen för placering på SiS LVM-hem, SiS vård och behandling samt det material som används i tabellerna. Därefter redovisas resultatet av intervjuerna för varje livs-område i form av en inledande sammanfattning samt i tabeller.

SiS inskrivningsintervju DOK

DOK (Dokumentationssystem inom missbruksvården) är en strukturerad intervju som används för att kartlägga problem, behov och resurser hos klienterna som placeras inom SiS. Intervjun fyller flera syften och består av ett stort antal frågor om bland annat substansberoende, kriminalitet, hälsa, försörjning samt familje- och boendesituation. Intervjun innefattar även uppgifter om klientens bakgrund och behandlingshistoria. Utöver de frågor som ställs inom varje område ombeds även klienterna att ange hur oroade de är över sin situation samt skatta sitt hjälpbehov inom varje område.

DOK inskrivningsintervju har flera syften och avser bland annat att göra klienten delaktig i sin vård och behandling genom att själv få beskriva sin situation, sina önskemål och sitt hjälpbehov. Kartläggningen med DOK syftar även till att skapa underlag för bedömning, utredning och behandlingsplanering.² Information från DOK intervjuerna ska också kunna användas för lokal verksamhetsuppföljning och planering där LVM-hemmen kan sammanställa uppgifter från flera intervjuer och på så sätt se vilka behov klienterna har som grupp och om dessa varierar över tid. På motsvarande sätt kan SiS centralt sammanställa uppgifter för att få en övergripande bild av målgruppen och kunna jämföra till exempel män och kvinnor eller olika åldersgrupper. Informationen från intervjuerna ska även kunna utgöra underlag för extern tillsyn och granskning, forskning samt för internationella statistikaktörer som EU:s narkotikabyrå, EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction).

För att klienten ska kunna minnas och beskriva tiden innan placeringen så bra som möjligt, ska inskrivningsintervjun genomföras snarast och i samband med inskrivning på LVM-hemmet. De medarbetare som utsetts till att hålla intervjun har särskild utbildning i intervjuförfarande och dokumentation. Det tar i genomsnitt en timme att genomföra intervjuerna men tidsåtgången kan variera beroende på hur klienten mår. Det är frivilligt att delta i intervjun och vissa klienter vill eller kan av olika orsaker inte bli intervjuade. Den medarbetare som skulle ha genomfört intervjun ska i sådana fall besvara formulärets frågor om bakgrundsinformation och bortfall med hjälp av aktmaterial. Här registreras även anledningen till att intervjun inte genomfördes.

---

² DOK manual med tillhörande formulär & Rutin för Behandlingsplanering LVM, 1.4.2-6806-2020

Lagrum för placering inom SiS

Enligt 4 § LVM ska tvångsvård beslutas om en person till följd av substansberoende är i behov av vård som inte kan ges på frivillig väg, och utsätter sin fysiska eller psykiska hälsa för allvarlig fara, riskerar att förstöra sitt liv, eller allvarligt skada sig själv eller närstående.³ Vid ett planerat omhändertagande har läkare, anhöriga eller myndigheter gjort en anmälan till socialtjänsten. Även handläggare eller annan personal inom socialtjänsten kan informera socialnämnden om att frivilliga åtgärder inte är tillämpliga för individen och därefter kan en utredning påbörjas. Socialtjänsten utreder anmälan och om utredningen visar att det finns skäl att bereda personen vård enligt LVM ska socialnämnden ansöka om tvångsvård hos förvaltningsrätten.⁴

Om det är sannolikt att personen kan beredas vård enligt LVM och beslutet inte kan avvaktas av hänsyn till individens liv och hälsa kan socialnämnden göra ett omedelbart omhändertagande i enlighet med 13 § LVM, som sedan kan gå över till planerad vård. Om socialnämnden beslutar om ett omedelbart omhändertagande, ska beslutet senast dagen efter lämnas till förvaltningsrätten för granskning. Rätten måste ta ställning till beslutet inom några dagar. Om vården ska fortsätta måste socialnämnden göra en ordinarie ansökan inom en given tidsram.

Enligt 27 § LVM ska LVM-hemmet i samverkan med socialtjänsten, erbjuda klienten möjlighet att vårdas utanför institutionen så fort det är lämpligt. Den sammanlagda vårdtiden enligt LVM kan uppgå till sex månader men institutionschefen kan i samråd med socialtjänsten besluta om utskrivning tidigare än så.

³ https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1988870-om-var-d-av-missbrukare-i-vissa-fall_sfs-1988-87

⁴ LVM – Handbok för socialtjänsten

SiS vårdplatser och avdelningar

Under 2022 fanns 359 platser (157 för kvinnor och 202 för män) fördelade över SiS elva LVM-hem. Vid fyra LVM-hem vårdades kvinnor och vid sju LVM-hem vårdades män.

LVM-vårdens främsta syfte är att avbryta det livshotande substansberoendet, påbörja behandling och motivera personen till fortsatt vård i frivillig form. Vården inleds i låsbara former men så fort klientens fysiska och psykiska hälsa medger ska klienten flyttas till vård i öppnare former på LVM-hemmet. Vid vård enligt § 27 är klienten fortfarande inskriven i LVM-vården, men kan till exempel bo på ett "vanligt" hem för vård och boende eller bo hemma och delta i öppenvårdsinsatser. Om klienten avviker eller återfaller i substansbruk under § 27-vistelsen kan klienten återföras till LVM-hemmet.

Behandlingsplanering inom SiS

När en klient ska vårdas enligt LVM upprättar socialtjänsten en vårdplan för den vård som ska anordnas och formulerar ett uppdrag till den som ska utföra vården. Utifrån socialtjänstens vårdplan och uppdrag, som övergripande beskriver klientens behov, mål och insatser, ska SiS upprätta en behandlingsplan med fokus på genomförandet i detalj och över tid. Socialtjänstens underlag utgör, tillsammans med DOK inskrivningsintervju, kartläggning av substansberoendet samt samtal och kartläggningar som genomförs av avdelningspersonal, psykolog och sjuksköterska, grunden för att bedöma vårdbehov, formulera mål och planera behandlingsaktiviteter. I enlighet med SiS rutin för behandlingsplanering⁵ och riktlinjer för utformning och genomförande av SiS LVM-vård⁶ upprättas behandlingsplaner som anger vilka mål och delmål klienten ska arbeta med, vem som ansvarar för att genomföra de planerade aktiviteterna samt när och hur planen ska följas upp. Behandlingsplaneringen sker i flera steg i samverkan med klienten och socialtjänsten. För att klienten ska känna sig delaktig och ges inflytande över sin vård genomförs löpande avstämnings- och uppföljningssamtal där SiS medarbetare för dialog om behandlingsplanen och klientens egen uppfattning om vårdbehov och insatser. I de fall där det bedöms lämpligt och med klientens samtycke kan klientens familj eller nätverk göras delaktiga i behandlingsplaneringen.⁷

För klienterna inom LVM-vården utgör substansberoendet och dess konsekvenser det dominerande problemet och ska därför vara i fokus för aktiviteter och insatser. För att skapa bättre förutsättningar för livet efter avslutad vård är det också viktigt att beakta och adressera klientens övriga problem och resurser men behandlingsaktiviteterna måste inledningsvis anpassas till substansberoendet.

Alla klienter ska erbjudas att genomgå en fördjupad utredning (SiS utredning LVM) med fokus på substansberoendet, dess orsaker och konsekvenser samt relaterade områden som till exempel kriminalitet, social utsatthet och psykisk och fysisk hälsa.⁸

⁵ Rutin för Behandlingsplanering LVM. Dnr 1.4.2-6806-2020

⁶ Riktlinjer för utformning och genomförande av SiS LVM vård. Dnr 1.4.2-4652-2014

⁷ Rutin för Behandlingsplanering LVM. Dnr 1.4.2-6806-2020

⁸ SiS utredning LVM, Dnr 1.4.2 -1031- 2018

Vård- och behandlingsinsatser inom SiS

Utgångspunkten för SiS vård och behandling är att genom omsorg och en fungerande vardagsstruktur verka för det som stabiliserar tillvaron under placeringen. Målsättningen är att skapa tillräcklig stabilitet i personens fungerande och livssituation så att fortsatta vårdinsatser kan ges utanför institutionsmiljön. Motivations- och förändringsarbete förutsätter grundläggande trygghet och säkerhet, välfungerande vardagsrutiner med tid för samtal och relationsskapande mellan klienten och behandlaren. Enligt SiS riktlinjer för kunskapsbaserade behandlingsprogram ska samtliga LVM-hem erbjuda behandlingsprogrammen ÅP (Återfallsprevention) och ACT (Acceptance and Commitment Therapy) samt strukturerade MI-samtal.⁹ På ett mindre antal hem erbjuds behandlingsprogrammet ESL (Ett Självständigt Liv), som är avsett för klienter med lägre funktionsnivå.¹⁰

---

⁹ Riktlinjer för arbete med kunskapsbaserade program. Dnr 1.4.2-904-2022.

¹⁰ Läs mer om ESL pd: (<https://www.stat-inst.se/var-verksamhet/behandlingsmetoder/>).

SiS samarbete med socialtjänsten

Under vårdtiden har kommunernas socialtjänst det övergripande vårdansvaret för klienten och ska svara för att planera och följa upp vården. SiS ska löpande informera socialtjänsten om hur vården och behandlingen fortskrider.¹¹ Vid behandlingsstart ska socialtjänsten bjudas in till ett uppdragsmöte och därefter till regelbundna uppföljningsmöten. På uppföljningsmötena diskuteras utvecklingen av vården och behandlingen och vidare planering av denna. Socialtjänsten ska hållas uppdaterad om de framsteg som görs, vilka hinder som har identifierats och hur dessa har åtgärdats. Förslag på större förändringar av vård- och behandlingsinnehåll ska diskuteras och förankras med socialtjänsten. En dialog ska kontinuerligt föras med socialtjänsten om planering för placering för vård i annan form enligt 27 § LVM och för tiden efter utskrivning från SiS.¹²

För att åstadkomma varaktiga förändringar måste samarbetet mellan SiS, socialtjänsten och regionerna fungera väl och det behöver utifrån behov säkerställas fortsatta insatser såsom hälso- och sjukvård, vård av skadligt bruk och beroende, sysselsättning, utbildning och boende efter placeringen på SiS.

---

¹¹ LVM- Handbok för socialtjänsten

¹² Rutin för Behandlingsplanering LVM, 1.4.2-6806-2020

Materialet i sammanställningen

Sammanställningens tabeller återger ett urval av klienternas svar på frågorna i DOK inskrivningsintervju samt intervjuarens svar på frågor om administrativa uppgifter och bortfall. En del klienter vårdas flera gånger enligt LVM under ett och samma år och kan därför ha blivit intervjuade flera gånger. I sammanställningen redovisas endast ett intervjutillfälle per klient.

Datakvalitet

När intervjuer används som insamlingsmetod finns alltid en risk att svarspersonen anpassar sina svar efter till exempel intervjuarens och samhällets förväntningar. Klienterna som besvarar intervjun befinner sig också i en sårbar position och är omhändertagna med tvång, vilket i vissa fall kan tänkas påverka deras svar. Olika intervjuare kan också få olika svar eller tolka svaren på olika sätt. Denna felkälla minskas troligen genom intervjuformulärets struktur med nästan enbart fasta svarsalternativ, att intervjun har en tillhörande manual för genomförande samt att intervjuarna har genomgått utbildning. En annan möjlig felkälla är att frågorna ofta rör händelser som inträffat en tid tillbaka. För att minska andelen felaktiga svar ombeds även klienterna att hellre avstå från att svara än att ge osäkra eller felaktiga svar. Intervjun ska avbrytas om klienten bedöms ge oriktiga svar. Då bortfallet avseende deltagande i DOK inskrivningsintervju är stort behöver generaliseringar och tolkningar genomföras med försiktighet.

Läsanvisningar

Redovisningen av tabellerna följer de livsområden som ingår i intervjun. Respektive område inleds med en resultatsammanfattning och en förteckning över ingående tabeller följt av tabellerna med klienternas svar. Klienternas svar redovisas fördelade på kön och ålder. I tabellrubriken framgår frågenumret i DOK inskrivningsformulär¹³ samt vilken grupp klienter som redovisningen rör. I tabellens nedre del anges hur många som besvarat den aktuella frågan och det interna bortfallet. För att minska risken för att enskilda individer ska kunna identifieras i tabellerna, redogörs inte svar på frågor och delfrågor där exakt antal svar anges och som besvarats av färre än fem individer. Dessa svar markeras istället med ett kryss (x). Av samma anledning redovisas följdfrågor, det vill säga frågor som baseras på om klienten svarat ja på den föregående frågan, endast fördelat på kön eftersom antalet observationer ofta är för få för att även redovisas fördelat efter åldersgrupp.

¹³ DOK- inskrivningsformulär med tillhörande manual finns tillgänglig på SiS webbplats.

Tabellsammanställning för år 2022

Under 2022 genomfördes 890 intagningar (315 kvinnor och 575 män) på SiS LVM-hem. Majoriteten vårdades med stöd av LVM men vid kortare tillfällen under året vårdades 22 av dessa frivilligt på SiS med stöd av SoL.¹⁴ I denna sammanställning redovisas endast en intervju per klient (5 intervjuer exkluderades).

Tabellsammanställningen bygger på information från de 494 klienter som deltog i de personliga intervjuerna under 2022, vilket utgör 59 procent av samtliga placerade under året. Av de intervjuade är 285 män (58 procent) och 209 kvinnor (42 procent). Klienterna som ingår är mellan 18 och 80 år gamla, med en medelålder på 37 år för båda könen. 5 intervjuer raderades för att de var dubletter.

---

¹⁴ SiS i korthet 2022.

I. Administrativa uppgifter

Inskrivningsformuläret kan besvaras på tre sätt. Nästintill ingen klient intervjuades över telefon medan strax över 70 procent av klienterna genomgick en personlig intervju. Nära 30 procent av klienterna ville eller kunde inte intervjuas och formulärets besvarades istället av behandlingspersonalen med hjälp av aktmaterial. Den vanligaste anledningen till att formuläret besvarats med aktmaterial var att klient inte ville medverka i en intervju (56 procent).

TABELLFÖRTECKNING

Denna del fylls i av SiS medarbetare

- Tabell 1.1 Hur formuläret besvarats (A14a)
- Tabell 1.2 Upplever intervjuaren svaren som tillförlitliga (L1)
- Tabell 1.3 Klientens språkförståelse (L4)
- Tabell 1.4 Genomfördes hela intervjun vid ett tillfälle (L6a)
- Tabell 1.5 Genomsnittlig tid för intervju (L7)

TABELLER

Tabell 1.1 Hur formulären besvarats. Andel per kön och åldersgrupp (A14a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Personlig intervju	68	82	83	73	73	67		73
Telefonintervju	0	0	0	0	0	1		0
Aktmaterial	32	17	17	27	27	32		27
Procentbas, antal	422	253	106	119	257	193		675
Bortfall, antal	0	0	0	0	0	0		0
Totalt, antal	422	253	106	119	257	193		675

Max ett formulär per klient ingår. Formulär besvarade med aktmaterial ingår inte i resten av rapporten.

Tabell 1.2 Upplever intervjuaren svaren som tillförlitliga. Andel per kön och åldersgrupp (L1). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	93	85	85	89	94	87		90
Nej	7	15	15	11	6	13		10
Procentbas, antal	269	191	81	82	174	123		460
Bortfall, antal	16	18	7	5	14	8		34
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 1.3 Klientens språkförståelse. Andel per kön och åldersgrupp (L4). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
God språkförståelse	97	95	94	96	96	98	96
Viss språkförståelse	3	4	6	4	4	2	4
Använt tolk/teckentolk vid intervjun	0	1	0	0	0	1	0
Procentbas, antal	271	194	83	83	174	125	465
Bortfall, antal	14	15	5	4	14	6	29
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131	494

**Tabell 1.4 Genomfördes hela intervjun vid ett och samma tillfälle?
Andel per kön och åldersgrupp (L6a). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Ja	77	67	73	64	66	88	73
Nej	23	33	27	36	34	12	27
Procentbas, antal	272	194	83	83	175	125	466
Bortfall, antal	13	15	5	4	13	6	28
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131	494

Tabell 1.5 Genomsnittlig tid för intervju i minuter per kön och åldersgrupp (L7).

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Antal minuter	73	73	71	75	75	71	73
Antal klienter	272	192	83	83	174	124	464

Det totala bortfallet är 6,1 procent.

2. Behandlingskontakt

Många av de klienter som placeras enligt LVM har en lång historik av skadligt bruk och beroende. Två tredjedelar av klienterna uppger att de tidigare har fått vård för narkotikaanvändning. Fördelat på åldersgrupper uppger 92 procent av klienterna i åldersgruppen 25–29 år och 22 procent av klienterna i åldersgruppen 45 år och äldre att de vårdats för narkotikaanvändning. Nära hälften av alla klienter uppger att de tidigare vårdats för alkoholanvändning, problematiken är dock vanligast i de äldre åldersgrupperna (30 och äldre). Det är 38 procent av klienterna som uppger att de tidigare vårdats för användning av läkemedel. Drygt en femtedel av klienterna har tidigare vårdats enligt LVU, 33 procent har tidigare vårdats enligt LPT och 38 procent har tidigare vårdats enligt LVM. Nästan två tredjedelar av klienterna har erfarenhet av frivillig psykiatrisk vård.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

Tabell 2.1	Tidigare vård för alkohol, narkotika eller läkemedel (B2)
Tabell 2.2	Tidigare sökt hjälp för alkohol, narkotika eller läkemedel (B4)
Tabell 2.3	Frivillig psykiatrisk vård, någon gång (B5a1, B5a2)
Tabell 2.4	Frivillig psykiatrisk vård, senaste sex månaderna (B5c1, B5c2)
Tabell 2.5	Tidigare vårdats enligt LVU, LVM eller LPT, någon gång (B6a1, B6a2, B6a3). Genomsnittlig tid för intervju (L7)
Tabell 2.6	Tidigare vårdats enligt LVU, LVM eller LPT, senaste sex månaderna (B6c1, B6c2, B6c3)

TABELLER

Tabell 2.1 Tidigare vård för användning av alkohol, narkotika och läkemedel. Andel per kön och åldersgrupp (B2). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Alkohol	50	45	22	29	51	73		48
Narkotika	59	67	82	92	67	22		62
Läkemedel	39	36	41	55	44	15		38

Det totala bortfallet för respektive fråga är 0,8 – 1,6 procent.

Tabell 2.2 Tidigare själv sökt hjälp för problem med alkohol, narkotika eller läkemedel. Andel per kön och åldersgrupp. (B4). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	79	76	69	85	87	67		78
Nej	21	24	31	15	13	33		22
Procentbas, antal	273	195	83	85	175	125		468
Bortfall, antal	12	14	5	2	13	6		26
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 2.3 Någon gång fått frivillig psykiatrisk vård.
Andel per kön och åldersgrupp (B5a1, B5a2). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	61	64	61	68	71	47		62
Nej	39	36	39	32	29	53		38
Procentbas, antal	281	208	88	87	184	130		489
Bortfall, antal	4	1	0	0	4	1		5
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 2.4 Fått frivillig psykiatrisk vård senaste sex månaderna.
Andel per kön och åldersgrupp (B5c1, B5c2). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	35	39	45	43	40	23		37
Nej	65	61	55	57	60	77		63
Procentbas, antal	276	205	85	86	182	128		481
Bortfall, antal	9	4	3	1	6	3		13
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 2.5 Någon gång tidigare vårdats enligt LVU, LVM eller LPT.
Andel per kön och åldersgrupp (B6a1, B6a2, B6a3). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
LVU	17	26	39	31	18	7		21
LVM	33	44	15	47	41	42		38
LPT	30	37	34	47	38	18		33

Det totala bortfallet för respektive fråga är 0,4 – 1,6 procent.

**Tabell 2.6 Vårdad enligt LVU, LVM eller LPT de senaste sex månaderna.
Andel per kön och åldersgrupp (B6c1, B6c2, B6c3). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
LVU	1	1	3	1	1	0		1
LVM	7	14	5	18	10	8		10
LPT	13	18	22	21	17	5		15

Det totala bortfallet för respektive fråga är 0,4 – 1,6 procent.

3. Alkohol och andra droger

Alkohol är den vanligaste primärdrogen¹⁵ för både kvinnor och män. Fördelat på åldersgrupper är alkohol som primärdrog vanligast i de två äldsta åldersgrupperna (30 år och äldre), medan centralstimulerande medel är vanligast för den yngsta åldersgruppen (18–24 år). För åldersgruppen 25–29 är opioider något vanligare än centralstimulerande medel. Hälften av klienterna uppger att de någon gång injicerat och 23 procent att de har ett aktivt injektionsbruk (injicerat under de senaste 30 dagarna). Drygt hälften av klienterna uppger att de har ett aktuellt blandbruk av substanser, definierat som att ha använt flera olika substanser vid samma dag, de senaste 30 dagarna vid tiden för intervjun. Blandbruk är vanligt i alla åldersgrupper utom den äldsta (45 år och äldre). Debutåldern är lägst för alkohol (14 år) följt av marijuana och lösningsmedel (16 år). Substitutionsbehandling kan genomföras vid skadligt bruk och beroende av opioider, 8 procent av klienterna uppger att de har en pågående substitutionsbehandling och 11 procent uppger att de tidigare har genomfört substitutionsbehandling.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

Tabell 3.1	Användning av droger, någon gång (C1_1a-C1_18a)
Tabell 3.2	Användning av läkemedel utan ordination, någon gång (C2_21a-C2_27a)
Tabell 3.3	Användning av droger, senaste sex månaderna (C1_1c-C1_18c)
Tabell 3.4	Användning av läkemedel utan ordination, senaste sex månaderna (C2_21c-C2_27c)
Tabell 3.5	Användning av droger, senaste 30 dagarna (C1_1d-C1_18d)
Tabell 3.6	Användning av läkemedel utan ordination, senaste 30 dagarna (C2_21d-C2_27d)
Tabell 3.7	Genomsnittlig debutålder för olika preparat (C1_1b-C1_18b, C2_21b-C2_27b)
Tabell 3.8	Primärdrog (C3_1a)
Tabell 3.9	Använt olika preparat samma dag, senaste 30 dagarna (C4)
Tabell 3.10	Injektionsmissbruk (C5a)
Tabell 3.11	Genomsnittlig debutålder vid injektion (C5b)
Tabell 3.12	Deltagit i sprututbytesprogram (C5a, C6)
Tabell 3.13	Delat injektionsverktyg (C5a, C7)
Tabell 3.14	Substitutionsbehandling (C8a)
Tabell 3.15	Läkemedelsbehandling för alkoholberoende (C9a)
Tabell 3.16	Senaste missbruksfria period (C10a)

¹⁵ Med primärdrog avses den drog som orsakar mest problem/utgör anledning till intagning på SiS (DOK-inskrivningsformulär).

TABELLER

**Tabell 3.1 Användning av olika droger någonsin.
Andel per kön och åldersgrupp (C1_1a – C1_18a). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Alkohol	97	95	95	96	94	100		96
Hasch	76	76	95	94	84	39		76
Amfetaminer	70	75	80	88	86	36		72
Marijuana	69	69	89	88	80	27		69
Kokain	58	63	82	80	70	18		60
MDMA/ecstasy/andra derivat	53	55	76	71	62	15		53
Heroin	45	44	41	59	55	21		44
Andra opioider	44	43	52	60	51	17		44
Metamfetaminer	39	40	34	57	49	18		40
LSD	41	31	49	46	45	10		37
Ketamin	30	27	34	48	32	6		28
Andra hallucinogener	28	23	29	39	33	5		26
GHB, GBL	23	16	16	17	34	6		20
Crack	17	17	23	21	22	2		17
Lösningsmedel	20	9	18	15	20	8		16
Syntetiska katinoner	16	9	18	14	16	6		13
Anabola steroider	18	2	7	13	18	5		11
Annat kokain	9	5	10	11	9	2		7

Det totala bortfallet för respektive fråga är 4,7 – 6,5 procent.

**Tabell 3.2 Användning av läkemedel utan eller utöver ordination någonsin.
Andel per kön och åldersgrupp (C2_21a – C2_27a). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Bensodiazepiner	66	72	86	88	81	26		69
Buprenorfin	54	51	57	74	65	18		53
Metadon	34	28	20	42	45	14		32
Andra smärtstillande läkemedel	37	23	51	37	34	10		31
Fentanyl	28	25	17	35	38	12		27
Andra dämpande läkemedel	21	12	20	19	24	6		17
Barbiturater	11	2	2	4	13	3		7

Det totala bortfallet för respektive fråga är 4,7 – 6,3 procent.

Tabell 3.3 Användning av olika droger de senaste sex månaderna. Andel per kön och åldersgrupp (C1_1c – C1_18c). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Alkohol	83	70	67	69	73	97		78
Amfetaminer	50	56	60	66	66	20		53
Hasch	49	54	80	72	53	15		51
Marijuana	43	46	70	65	48	9		44
Kokain	31	33	54	48	33	6		32
Andra opioider	31	29	36	48	35	9		31
Heroin	24	27	26	40	32	7		26
Metamfetamin	21	27	21	38	29	8		24
MDMA, ecstasy och andra derivat av stimulantia	16	23	29	29	22	2		19
Ketamin	10	11	16	15	11	1		10
LSD	8	8	11	10	11	1		8
Crack	7	8	12	8	10	0		7
Andra hallucinogener	7	5	6	14	6	1		6
GHB, GBL	6	6	5	8	9	1		6
Syntetiska katinoner	4	4	9	4	5	0		4
Lösningsmedel	4	3	7	1	5	1		3
Anabola steroider	4	0	4	1	3	2		3
Annat kokain	3	2	2	4	3	0		2

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,3 – 8,7 procent.

Tabell 3.4 Användning av olika läkemedel utan eller utöver ordination de senaste sex månaderna. Andel per kön och åldersgrupp (C2_21c – C2_27c). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Bensodiazepiner	57	63	77	79	72	18		60
Buprenorfin	34	36	38	57	41	9		35
Andra smärtstillande läkemedel	22	15	30	24	23	5		19
Metadon	13	14	10	19	19	5		14
Andra dämpande läkemedel	12	9	13	15	15	1		11
Fentanyl	11	7	6	14	12	4		9
Barbiturater	2	1	2	2	2	0		2

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,9 – 6,7 procent.

**Tabell 3.5 Användning av olika droger de senaste 30 dagarna.
Andel per kön och åldersgrupp (C1_1d – C1_18d). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Alkohol	68	53	40	48	59	89		62
Hasch	40	37	60	54	39	15		39
Amfetaminer	36	41	46	51	46	15		38
Marijuana	33	31	49	46	36	7		32
Andra opioider	26	19	26	37	26	8		23
Heroin	18	19	20	29	22	6		19
Metamfetaminer	17	22	14	32	24	7		19
Kokain	18	17	35	22	18	4		18
MDMA, ecstasy eller andra derivat av stimulantia	7	10	17	11	9	1		8
Ketamin	5	5	6	8	5	1		5
Crack	5	3	9	1	6	0		4
LSD	3	4	5	4	6	0		4
Syntetiska katinoner	2	3	5	4	3	0		3
Andra hallucinogener	3	2	1	5	3	1		3
Lösningsmedel	3	2	5	1	3	1		3
GHB, GBL	3	3	2	5	4	0		3
Annat kokain	1	1	1	0	2	0		1
Anabola steroider	3	0	1	1	2	2		1

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,3 – 8,7 procent.

Tabell 3.6 Användning av olika läkemedel utan eller utöver ordination de senaste 30 dagarna. Andel per kön och åldersgrupp (C2_21d – C2_27d). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Bensodiazepiner	47	48	60	61	59	16		48
Buprenorfin	25	25	25	35	33	7		25
Andra smärtstillande läkemedel	17	11	23	18	16	5		15
Metadon	9	7	4	10	13	3		8
Andra dämpande läkemedel	9	6	11	9	11	1		8
Fentanyl	6	4	1	7	8	2		5
Barbiturater	2	1	1	2	2	0		1

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,9 – 7,3 procent.

Tabell 3.7 Genomsnittlig debutålder för olika preparat per kön och åldersgrupp (C1_1b – C1_18b, C2_21b – C2_27b).

	Kön				Åldersgrupp								Samtliga	
	Man		Kvinna		18-24		25-29		30-44		45+			
	Ålder	N	Ålder	N	Ålder	N	Ålder	N	Ålder	N	Ålder	N	Ålder	N
Alkohol	14	260	14	184	14	76	13	79	14	167	16	122	14	444
Heroin	24	117	23	84	19	34	21	49	24	94	30	24	23	201
Andra opioider	20	109	20	74	17	37	18	46	21	83	27	17	20	183
Kokain	22	147	21	111	18	60	20	64	23	115	31	19	22	258
Crack	25	44	22	30	x	x	x	x	x	x	x	x	24	74
Annat kokain	23	20	20	7	x	x	x	x	x	x	x	x	22	27
Amfetaminer	20	183	20	139	17	63	18	73	21	145	24	41	20	322
Metamfetaminer	20	88	20	68	17	23	19	42	20	71	25	20	20	156
Syntetiska katinoner	22	39	21	17	17	12	20	12	22	25	35	7	22	56
MDMA/ecstasy	21	132	20	101	17	60	19	57	22	101	31	15	21	233
LSD	22	103	22	54	18	39	22	35	23	73	28	10	22	157
Ketamin	24	76	25	50	19	27	24	39	27	53	33	7	24	126
Andra hallucinogener	21	66	20	40	18	23	21	31	21	49	24	3	20	106
Hasch	16	205	17	139	15	74	15	79	17	146	21	45	17	344
Marijuana	16	182	17	125	15	70	15	72	17	135	19	30	16	307
Lösningsmedel	16	49	17	15	16	13	13	11	17	31	15	9	16	64
GHB, GBL	23	58	23	30	20	12	23	14	23	56	29	6	23	88
Anabola steroider	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	24	33
Metadon	25	82	24	49	19	13	21	32	25	75	38	11	25	131
Buprenorfin	24	133	22	97	19	42	21	59	24	110	36	19	23	230
Barbiturater	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22	28
Bensodiazepiner	21	171	21	132	18	66	19	74	22	135	29	28	21	303
Andra dämpande läkemedel	21	51	20	19	x	x	x	x	x	x	x	x	21	70
Fentanyl	26	67	24	46	18	12	22	28	26	61	38	12	25	113
Andra smärtstillande läkemedel	20	94	21	45	17	40	19	30	23	57	29	12	21	139

x= Innehåller celler med (n)= fem personer eller färre.

Tabell 3.8 Primärdrag. Andel per kön och åldersgrupp (C3_1a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Alkohol	47	33	9	13	38	86	41	
Opioider	15	23	19	32	20	6	18	
Centralstimulerande medel	15	23	26	29	21	3	18	
Lugnande medel	12	11	19	13	14	2	11	
Hallucinogener	0	0	0	0	0	0	0	
Cannabis	9	4	17	11	3	2	7	
Andra medel	3	5	10	2	5	0	4	
Procentbas, antal	282	205	86	87	184	130	487	
Bortfall, antal	3	4	2	0	4	1	7	
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131	494	

Tabell 3.9 Använt flera olika medel under samma dag de senaste 30 dagarna. Andel per kön och åldersgrupp (C4). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Ja	57	57	73	69	66	26	57
Nej	43	43	27	31	34	74	43
Procentbas, antal	273	196	83	83	177	126	469
Bortfall, antal	12	13	5	4	11	5	25
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131	494

Tabell 3.10 Injektionsmissbruk. Andel per kön och åldersgrupp (C5a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Aldrig injicerat	52	44	53	31	38	72	49
Injicerat någon gång, men inte det senaste året	12	13	13	11	13	13	13
Injicerat någon gång under det senaste året, men inte under de senaste 30 dagarna	13	19	13	16	22	8	16
Injicerar för närvarande (under senaste 30 dagarna)	22	23	22	41	26	6	23
Procentbas, antal	283	209	88	87	187	130	492
Bortfall, antal	2	0	0	0	1	1	2
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131	494

Tabell 3.11 Genomsnittlig ålder vid första injektion per kön och åldersgrupp (C5b).

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Medelålder	23	23	20	22	25	26	23
Antal	130	115	39	58	115	33	245

Tabell 3.12 Deltagit i sprutbytesprogram. Klienter som någon gång har injicerat (C5a). Andel per kön och åldersgrupp (C6). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Ja	48	56	39	66	52	36	51
Nej	52	44	61	34	48	64	49
Procentbas, antal	130	106	36	58	109	33	236
Bortfall, antal	6	11	5	2	7	3	17
Totalt, antal	136	117	41	60	116	36	253

Tabell 3.13 Delat injektionsverktyg med andra. Klienter som någon gång har injicerat (C5a). Andel per kön och åldersgrupp (C7). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Nej, aldrig	32	31	50	18	33	28		31
Delat men inte det senaste året	23	23	8	25	20	47		23
Delat det senaste året men inte under de senaste 30 dagarna	29	29	20	35	32	19		29
Delat de senaste 30 dagarna	16	17	23	22	15	6		16
Procentbas, antal	134	117	40	60	115	36		251
Bortfall, antal	2	0	1	0	1	0		2
Totalt, antal	136	117	41	60	116	36		253

Tabell 3.14 Substitutionsbehandling för opioidmissbruk. Andel per kön och åldersgrupp (C8a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Nej	83	79	94	78	71	91		82
Ja, men inte för närvarande	11	11	3	13	16	7		11
Ja, har en pågående behandling	6	10	2	9	13	2		8
Procentbas, antal	284	209	88	87	187	131		493
Bortfall, antal	1	0	0	0	1	0		1
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 3.15 Läkemedelsbehandling för alkoholberoende. Andel per kön och åldersgrupp (C9a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Nej	59	69	91	80	56	43		63
Ja, men inte för närvarande	39	27	7	19	39	55		34
Ja, har en pågående behandling	2	4	1	1	5	2		3
Procentbas, antal	273	196	82	84	177	126		469
Bortfall, antal	12	13	6	3	11	5		25
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 3.16 Senaste missbruksfria period. Andel per kön och åldersgrupp (C10a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Mindre än 6 månader sedan	39	44	38	43	39	45		41
Mellan 6 månader och 1 år sedan	25	24	26	27	21	27		25
2 till 5 år sedan	22	21	22	26	26	12		21
Mer än 5 år sedan	10	6	4	5	9	12		8
Har aldrig haft någon missbruksfri period	5	5	10	0	6	4		5
Procentbas, antal	263	188	77	82	171	121		451
Bortfall, antal	22	21	11	5	17	10		43
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

4. Hälsa

SiS bedriver hälso- och sjukvård som är öppen och frivillig och följer gällande bestämmelser inom hälso- och sjukvården. LVM-hemmen ska ha tillgång till läkare med särskilda kunskaper som passar för verksamheten. De flesta klienter anger att de har haft någon form av hälsoproblem under de senaste sex månaderna före intagning på SiS. De fyra vanligaste hälsoproblemen för alla klienter i fallande ordning är: sömnstörningar, svårigheter att förstå/minnas eller koncentrera sig, värk/smärta och ångest. Kvinnor anger i högre utsträckning än män att de har haft psykosociala problem. Det gäller alla typer av psykosociala problem i formuläret förutom okontrollerat spelande och okontrollerad våldsanvändning. Hälften av kvinnorna uppger att de någon gång försökt skada sig själv och 39 procent att de har försökt att ta sitt liv. Motsvarande siffror för männen är 38 och 34 procent. Drygt en tredjedel av samtliga klienter uppger att de blivit diagnosticerade med ADHD/ADD, tillståndet är vanligast i åldersgrupperna 18–24 år (40 procent), 25–29 år (51 procent) och 30–44 år (47 procent) men mindre vanligt i åldersgruppen 45 år och äldre (15 procent).

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

Tabell 4.1	Klientens bedömning av sitt allmänna hälsotillstånd (D1)
Tabell 4.2	Röker dagligen (D2a)
Tabell 4.3	Snusar dagligen (D2b)
Tabell 4.4	Förekomst av hepatit eller HIV (D6a, D6b, D6d)
Tabell 4.5	Gravid vid intagning (D7a)
Tabell 4.6	Förekomst av hälsoproblem, senaste sex månaderna (D8a_1b-D8a_20b)
Tabell 4.7	Utretts för ADHD/ADD, Aspergers syndrom, Autism eller Tourettes syndrom (D11a_1a-D11a_4a)
Tabell 4.8	Fått diagnosen ADHD/ADD, Aspergers syndrom, Autism eller Tourettes syndrom (D11a_1b-D11a_4b)
Tabell 4.9	Olika typer av känslor eller handlingar som klienten har upplevt, någon gång (D12_1a-D12_10a)

TABELLER

**Tabell 4.1 Klientens bedömning av sitt allmänna hälsotillstånd.
Andel per kön och åldersgrupp (D1). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Mycket bra	15	11	11	14	17	10		13
Bra	35	35	37	41	31	36		35
Varken bra eller dåligt	28	34	29	30	32	31		31
Dåligt	14	14	16	7	14	19		14
Mycket dåligt	7	5	7	7	7	5		6
Procentbas, antal	273	196	83	83	177	126		469
Bortfall, antal	12	13	5	4	11	5		25
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 4.2 Röker dagligen. Andel per kön och åldersgrupp (D2a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	60	83	75	87	73	51		70
Nej	40	17	25	13	27	49		30
Procentbas, antal	273	196	83	83	177	126		469
Bortfall, antal	12	13	5	4	11	5		25
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 4.3 Snusar dagligen. Andel per kön och åldersgrupp (D2b). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	63	36	52	42	61	45		52
Nej	37	64	48	58	39	55		48
Procentbas, antal	273	196	83	83	177	126		469
Bortfall, antal	12	13	5	4	11	5		25
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 4.4 Förekomst av hepatit och HIV.
Andel per kön och åldersgrupp (D6a, D6b, D6d). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Hepatit B	2	2	3	1	3	2		2
Hepatit C	16	17	7	19	23	11		16
HIV/Aids	1	2	1	2	1	1		1

Det totala bortfallet för respektive fråga är 7,9 – 12,6 procent.

Tabell 4.5 Kvinnor gravida vid intagningen. Andel per åldersgrupp (D7a). Procent.

	Åldersgrupp				Samtliga
	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Ja	3	9	0	0	2
Nej	97	91	100	100	98
Procentbas, antal	37	47	79	38	201
Bortfall, antal	3	3	2	0	8
Totalt, antal	40	50	81	38	209

Tabell 4.6 Förekomst av olika typer av hälsoproblem de senaste sex månaderna. Andel per kön och åldersgrupp (D8a_1b – D8a_20b). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år	45 år & äldre	
Sömnstörningar	77	84	80	76	88	72	80
Svårigheter med förståelse, minne eller koncentration	63	73	77	77	75	44	67
Annan värk/smärta	60	59	52	54	66	60	60
Ångest	55	60	58	59	66	43	57
Tandproblem	42	51	34	48	52	43	46
Huvudvärk/migrän	41	46	57	49	44	29	43
Syn-/hörselproblem	39	41	28	30	39	55	40
Depression	32	36	39	34	41	20	34
Social fobi	31	35	33	31	45	18	33
Rörlighets-/balansproblem	30	30	18	28	28	43	30
Hjärt-/blodtrycksproblem	33	23	21	20	29	40	29
Allergi/astma	26	34	24	30	34	25	29
Mag-/tarmbesvär	27	33	22	21	35	32	29
Tvångstankar	25	28	29	29	33	12	26
Hallucinationer	22	23	34	29	24	8	22
Problem med andra inre organ	19	17	12	18	17	23	18
Andra hälsoproblem	19	16	16	15	21	18	18
Underlivsbesvär	5	17	10	11	10	9	10
Epilepsi	11	9	8	7	11	10	10
Diabetes	8	4	4	6	5	10	6

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,1 – 6,7 procent.

Tabell 4.7 Utretts för ADHD/ADD, Aspergers syndrom, Autism eller Tourettes syndrom. Andel per kön och åldersgrupp (D11a_1a – D11a_4a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
ADHD/ADD	45	50	50	63	59	18		47
Aspergers syndrom	10	15	10	20	16	2		12
Autism	11	17	13	23	18	2		14
Tourettes syndrom	3	5	2	8	4	1		4

Det totala bortfallet för respektive fråga är 6,1 – 6,7 procent.

Tabell 4.8 Fått diagnosen ADHD/ADD, Aspergers syndrom, Autism eller Tourettes syndrom. Andel per kön och åldersgrupp (D11a_1b – D11a_4b). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
ADHD	33	45	40	51	47	15		38
Aspergers syndrom	6	6	6	6	8	3		6
Autism	5	9	9	11	8	2		7
Tourettes syndrom	1	1	3	0	1	1		1

Det totala bortfallet för respektive fråga är 8,3 – 9,7 procent.

Tabell 4.9 Olika typer av känslor och handlingar som klienten någon gång har upplevt. Andel per kön och åldersgrupp (D12_1a – D12_10a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Känt behov av att satsa mer och mer pengar på spel	15	7	11	7	16	8		11
Känt att mat, vikt eller träning kontrollerar livet	25	37	35	33	36	16		30
Kräkts för att bli av med mat hen just ätit	7	33	27	23	18	7		18
Haft fler sexualpartners än hen egentligen hade velat	16	33	25	30	27	12		23
Utsatt sig för risken att bli smittad av könssjukdomar	40	48	51	54	52	19		43
Tappat kontrollen över sin ilska och blivit våldsam	52	51	54	65	61	28		52
Känt att hen måste göra vissa saker på ett visst sätt för att dämpa oro eller ångest	32	38	39	39	43	18		35
Avsiktligt försökt skada sig själv	38	51	53	52	46	26		43
Känt att hen skulle vilja ta sitt eget liv	47	51	57	59	48	38		49
Försökt ta sitt eget liv	34	39	38	48	37	25		36

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,5 – 6,7 procent.

5. Kriminalitet

I avsnittet kriminalitet redogörs klienternas svar på frågor som rör klientens egen kriminalitet samt utsatthet för andras kriminella handlingar. Det är 72 procent av klienterna som uppger att de blivit utsatta för fysiskt våld där fördelningen mellan män och kvinnor är relativt jämn. Drygt hälften av klienterna uppger att de blivit utsatta för hot och 62 procent av kvinnorna och 9 procent av männen uppger att de blivit utsatta för sexuella övergrepp. Drygt hälften uppger att de har utsatt någon annan för fysiskt våld, 41 procent uppger att de utsatt någon för hot och 1 procent av klienterna uppger att de har utsatt någon för sexuella övergrepp. Tre fjärdedelar av klienterna uppger att de någon gång blivit dömda för brott och ungefär en tredjedel uppger att de blivit dömda till fängelse eller rättspsykiatrisk vård. Det är vanligast att klienterna uppger att de någon gång dömts för narkotikabrott, följt av egendomsbrott, rattfylleri och våldsbrott/rån.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

Tabell 5.1	Blivit utsatt för våld, hot eller sexuella övergrepp, någon gång (E1_1a-E1_3a)
Tabell 5.2	Utsatt någon för våld, hot eller sexuella övergrepp, någon gång (E2_1a-E2_3a)
Tabell 5.3	Blivit utsatt för våld, hot eller sexuella övergrepp, senaste sex månaderna (E1_1c-E1_3c)
Tabell 5.4	Utsatt någon för våld, hot eller sexuella övergrepp, senaste sex månaderna (E2_1c-E2_3c)
Tabell 5.5	Bevittnat att person i närhet utsatts för fysiskt våld, övergrepp eller hot (E3)
Tabell 5.6	Blivit dömd för brott, någon gång (E4a)
Tabell 5.7	Typ av brott klienter dömts för, någon gång (E4b_1a-E4b_5a)
Tabell 5.8	Blivit dömd till fängelse eller rättspsykiatrisk vård, någon gång (E5, E6)

TABELLER

Tabell 5.1 Någon gång blivit utsatt för våld, hot eller sexuella övergrepp. Andel per kön och åldersgrupp (E1_1a – E1_3a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Fysiskt våld	71	74	69	75	78	65		72
Hot	46	66	56	54	64	41		55
Sexuella övergrepp	9	62	33	44	39	12		31

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,5 – 6,1 procent.

Tabell 5.2 Någon gång utsatt någon för våld, hot eller sexuella övergrepp. Andel per kön och åldersgrupp (E2_1a – E2_3a). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Fysiskt våld	58	51	54	63	66	34		55
Hot	46	35	45	54	47	21		41
Sexuella övergrepp	1	1	0	2	2	0		1

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,5 – 6,1 procent.

Tabell 5.3 Under de senaste sex månaderna blivit utsatt för våld, hot eller sexuella övergrepp. Andel per kön och åldersgrupp (E1_1c – E1_3c). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Fysiskt våld	21	39	32	31	35	17		29
Hot	14	35	22	25	30	12		23
Sexuella övergrepp	0	17	10	10	10	0		7

Det totala bortfallet för respektive fråga är 7,3 – 7,5 procent.

Tabell 5.4 Under de senaste sex månaderna utsatt någon för våld, hot eller sexuella övergrepp. Andel per kön och åldersgrupp (E2_1c – E2_3c). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Fysiskt våld	20	21	26	28	25	6		21
Hot	16	15	22	18	22	2		15
Sexuella övergrepp	0	1	0	0	1	0		0

Det totala bortfallet för respektive fråga är 5,5 – 7,7 procent.

Tabell 5.5 Bevittnat att person i ens närhet utsatts för fysiskt våld, övergrepp eller hot. Andel per kön och åldersgrupp (E3). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Nej	69	69	65	63	65	82		69
Ja, vid enstaka tillfälle	18	21	21	22	24	11		20
Ja, vid flera tillfällen	13	10	14	16	11	7		11
Procentbas, antal	269	196	81	83	175	126		465
Bortfall, antal	16	13	7	4	13	5		29
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 5.6 Någon gång blivit dömd för något brott.
Andel per kön och åldersgrupp (E4a). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	81	67	73	84	80	63		75
Nej	19	33	27	16	20	37		25
Procentbas, antal	283	208	86	87	187	131		491
Bortfall, antal	2	1	2	0	1	0		3
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 5.7 Typ av brott dömda klienter någon gång dömts för.
Andel per kön och åldersgrupp (E4b_1a – E4b_5a). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Narkotikabrott	69	78	92	87	77	36		73
Egendomsbrott	50	57	42	55	65	35		52
Rattfylleri	59	28	31	31	49	72		47
Våldsbrott/rån	44	33	20	45	46	38		40
Övriga brott	44	32	34	41	49	25		39

Det totala bortfallet för respektive fråga är 4,9 – 5,2 procent.

**Tabell 5.8 Någon gång blivit dömd till fängelse eller rättspsykiatrisk vård.
Andel per kön och åldersgrupp (E5, E6). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Fängelse	43	22	11	32	39	43		34
Rättspsykiatrisk vård	2	2	1	1	2	4		2

Det totala bortfallet för respektive fråga är 0,2 – 0,6 procent.

6. Uppväxt

Många av klienterna har upplevt svårigheter under uppväxten. På frågor om olika problem i uppväxtmiljön anger nästan hälften förekomst av skadligt bruk och beroende, 40 procent förekomst av psykiska problem och 37 procent förekomst av misshandel/våld under uppväxten. Kvinnorna rapporterar jämfört med männen mer problem i samtliga kategorier. Drygt en fjärdedel av klienterna har varit placerade i familjehem under uppväxten.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

Tabell 6.1 Varit placerad i familjehem, någon gång (F5a)

Tabell 6.2 Förekomst av olika problem i uppväxtmiljön (F6)

TABELLER

**Tabell 6.1 Någon gång varit placerad i familjehem under uppväxten.
Andel per kön och åldersgrupp (F5a). Procent.**

		Kön		Åldersgrupp			45 år & äldre	Samtliga
		Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år		
Ja		24	34	38	36	31	13	28
Nej		76	66	63	64	69	87	72
	Procentbas, antal	282	207	88	86	185	130	489
	Bortfall, antal	3	2	0	1	3	1	5
	Totalt, antal	285	209	88	87	188	131	494

**Tabell 6.2 Förekomst av olika problem i uppväxtmiljön.
Andel per kön och åldersgrupp (F6). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Missbruk	44	49	43	61	52	30	46	
Psykiska problem	32	51	46	54	44	22	40	
Misshandel/våld	32	44	42	45	39	26	37	

Det totala bortfallet för respektive fråga är 6,7 – 8,3 procent.

7. Relationer

Nästan en tredjedel av klienterna uppger att de har minderåriga barn där 30 procent av kvinnorna och 10 procent av männen uppger att de har vårdnad om sina barn. Det är 4 procent av klienterna som bor med sina barn. Drygt hälften av kvinnorna uppger att de någon gång blivit utsatta för våld, hot eller övergrepp av någon närstående och 26 procent av männen uppger detsamma. Det är 27 procent av kvinnorna och 21 procent av männen som uppger att de någon gång har utsatt någon närstående för våld, hot eller övergrepp. Andelen kvinnor som någon gång utfört en sexuell handling mot ersättning är högre än andelen män, 32 respektive 6 procent.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

- Tabell 7.1 Klienter med barn under 18 år (G2)
- Tabell 7.2 Lever med och har vårdnad av barn under 18 år (G5)
- Tabell 7.3 Utfört sexuell handling mot ersättning (G10)
- Tabell 7.4 Blivit utsatt för våld, hot eller övergrepp av någon närstående (G11)
- Tabell 7.5 Utsatt någon närstående för våld, hot eller övergrepp (G12)

TABELLER

Tabell 7.1 Klienter med barn under 18 år. Andel per kön och åldersgrupp (G2). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	24	42	14	30	46	24		32
Nej	76	58	86	70	54	76		68
Procentbas, antal	276	206	85	84	186	127		482
Bortfall, antal	9	3	3	3	2	4		12
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 7.2 Klienter som lever med och klienter som har vårdnad om barn under 18 år. Andel per kön och åldersgrupp (G5). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Lever med barn	3	4	2	1	5	5		4
Har vårdnad om barn	10	30	11	20	24	15		19

Det totala bortfallet för respektive fråga är 2,2 – 2,6 procent.

Tabell 7.3 Utfört sexuell handling mot ersättning. Andel per kön och åldersgrupp (G10). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Någon gång	6	32	20	29	20	2		17
Senaste sex månaderna	1	13	10	11	6	0		6

Det totala bortfallet för respektive fråga är 7,1 procent.

Tabell 7.4 Blivit utsatt för våld, hot eller övergrepp av någon närstående. Andel per kön och åldersgrupp (G11). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Någon gång	26	55	38	52	39	28		38
Senaste sex månaderna	4	18	9	20	9	6		10

Det totala bortfallet för respektive fråga är 6,9 – 7,3 procent.

Tabell 7.5 Utsatt någon närstående för våld, hot eller övergrepp. Andel per kön och åldersgrupp (G12). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Någon gång	21	27	33	34	23	11		23
Senaste sex månaderna	5	8	10	12	5	2		6

Det totala bortfallet för respektive fråga är 6,7 – 7,3 procent.

8. Boende

Det är vanligt att LVM-klienter lever i en socialt utsatt situation. Drygt en tredjedel av klienterna har någon gång vräkts från en bostad och 17 procent av kvinnorna och 14 procent av männen uppger att de var bostadslösa under halvåret före intagningen på SiS. Det är 44 procent av klienterna som uppger att de bodde i en egen bostad.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

Tabell 8.1 Ägt bostad eller haft förstahandskontrakt (H1)

Tabell 8.2 Hur klienten huvudsakligen bott, senaste sex månaderna (H2a_1)

Tabell 8.3 Någon gång blivit vräkt (H3)

TABELLER

**Tabell 8.1 Ägt bostad eller haft förstahandskontrakt.
Andel per kön och åldersgrupp (H1). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	79	84	49	74	89	95		81
Nej	21	16	51	26	11	5		19
Procentbas, antal	271	196	80	84	177	126		467
Bortfall, antal	14	13	8	3	11	5		27
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 8.2 Hur klienten huvudsakligen bott de senaste sex månaderna.
Andel per kön och åldersgrupp (H2a_1). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Egen bostad	45	42	31	36	41	62		44
Annat ordnat boende	29	20	36	31	25	15		25
Stödboende	7	7	8	3	9	7		7
Bostadslös	14	17	9	20	19	12		15
Övrigt boende	5	13	15	10	7	5		9
Procentbas, antal	283	208	86	87	187	131		491
Bortfall, antal	2	1	2	0	1	0		3
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 8.3 Någon gång blivit vräkt. Andel per kön och åldersgrupp (H3). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	35	38	20	33	45	36		36
Nej	65	62	80	67	55	64		64
Procentbas, antal	267	194	80	81	174	126		461
Bortfall, antal	18	15	8	6	14	5		33
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

9. Utbildning och försörjning

Drygt hälften av klienterna har fullföljt gymnasium, fackskola eller högre utbildning medan 18 procent saknar grundskola, folkskola eller motsvarande. Ungefär en femtedel av klienterna uppger att de har läs- eller skrivsvårigheter. Närmare hälften av klienterna får sin huvudsakliga försörjning genom stöd från socialtjänsten eller ersättning från försäkringskassan. Det är 12 procent av klienterna som uppger att de försörjer sig genom kriminella handlingar, flest i åldern 25–29 år och endast ett fåtal bland de som är 45 år och äldre. Mer än hälften (57 procent) av klienterna uppger att de har skulder i form av lån/krediter och 29 procent har skulder i form av skadestånd.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

- Tabell 9.1 Högsta fullföljda utbildningsnivå (I1)
 Tabell 9.2 Läs- eller skrivsvårigheter (I3)
 Tabell 9.3 Huvudsakligt försörjningssätt, senaste sex månaderna (I5a_1)
 Tabell 9.4 När klienten senast hade ett regelbundet arbete (I6c)
 Tabell 9.5 Typ av skulder (I8b)

TABELLER

Tabell 9.1 Högsta fullföljda utbildningsnivå. Andel per kön och åldersgrupp (I1). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Inte fullföljd folkskola, grundskola eller motsvarande	20	15	29	18	17	12		18
Folkskola, grundskola eller motsvarande	28	33	43	38	23	26		30
Gymnasium, fackskola eller motsvarande	37	38	28	39	41	37		37
Eftergymnasial utbildning/högskola	16	14	1	5	19	25		15
Procentbas, antal	283	207	87	87	187	129		490
Bortfall, antal	2	2	1	0	1	2		4
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 9.2 Läs- eller skrivsvårigheter. Andel per kön och åldersgrupp (I3). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Ja	22	19	24	21	25	13		21
Nej	78	81	76	79	75	87		79
Procentbas, antal	268	196	82	82	175	125		464
Bortfall, antal	17	13	6	5	13	6		30
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 9.3 Huvudsakligt försörjningssätt de senaste sex månaderna.
Andel per kön och åldersgrupp (I5a_1). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Lön, a-kassa	19	9	12	17	13	16		15
Ekonomiskt bistånd	32	35	43	27	37	26		33
Pension	12	6	0	0	2	34		10
Ersättning från Försäkringskassan	11	21	10	19	18	13		15
Kriminalitet	13	11	12	23	13	4		12
Annat	13	18	23	14	17	7		15
Procentbas, antal	281	208	86	86	186	131		489
Bortfall, antal	4	1	2	1	2	0		5
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

**Tabell 9.4 När klienten senast hade ett regelbundet arbete.
Andel per kön och åldersgrupp (I6c). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Under det senaste året	21	19	30	15	18	19		20
1-2 år sedan	14	18	20	21	16	8		16
3-5 år sedan	24	22	14	34	23	21		23
6-10 år sedan	14	12	3	11	18	16		13
Mer än 10 år sedan	16	10	0	0	11	35		13
Har aldrig arbetat regelbundet	11	20	33	20	14	1		15
Procentbas, antal	266	188	79	82	172	121		454
Bortfall, antal	19	21	9	5	16	10		40
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Tabell 9.5 Typ av skulder. Andel per kön och åldersgrupp (I8b). Procent.

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Hyresskuld	20	28	18	24	29	16		23
Drogskuld	12	15	23	21	13	3		13
Lån/krediter	54	61	44	58	59	59		57
Spelskuld	2	0	0	1	2	1		1
Underhållsbidrag	11	8	2	3	15	12		10
Skadestånd	32	24	16	31	39	16		29
Annan skuld	45	38	42	39	43	42		42

Det totala bortfallet för respektive fråga är 24,7 – 25,3 procent.

I 0. Sysselsättning och fritid

Den vanligaste sysselsättningen bland LVM-klienterna de senaste sex månaderna är missbruk/kriminalitet (53 procent). Det är 14 procent som varit i vård eller behandling, 12 procent som arbetat, 4 procent som varit arbetssökande och 2 procent som studerat.

TABELLFÖRTECKNING

Denna del besvaras av klienterna

Tabell 10.1 Huvudsaklig sysselsättning, senaste sex månaderna (J1a_1)

TABELLER

**Tabell 10.1 Huvudsaklig sysselsättning de senaste sex månaderna.
Andel per kön och åldersgrupp (J1a_1). Procent.**

	Kön		Åldersgrupp				45 år & äldre	Samtliga
	Man	Kvinna	18-24 år	25-29 år	30-44 år			
Arbetat	15	7	13	11	8	16		12
Studerat	2	2	2	2	3	0		2
Varit i vård eller behandling	11	18	14	14	16	12		14
Sökt arbete	5	3	2	3	4	5		4
Missbruk/kriminalitet	52	54	58	62	54	42		53
Annat	15	15	10	7	15	24		15
Procentbas, antal	281	209	86	87	187	130		490
Bortfall, antal	4	0	2	0	1	1		4
Totalt, antal	285	209	88	87	188	131		494

Referenser

SFS 1988:870. *Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall*. Stockholm: Socialdepartementet. (https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-1988870-om-var-d-av-missbrukare-i-vissa-fall_sfs-1988-870.)

Socialstyrelsen. (2021). *LVM – Handbok för socialtjänsten*.

Statens institutionsstyrelse. (2023). *Behandlingsmetoder*. (<https://www.stat-inst.se/var-verksamhet/behandlingsmetoder/>).

Statens institutionsstyrelse. (2022). *Riktlinjer för arbete med kunskapsbaserade program*. Dnr 1.4.2-904-2022.

Statens institutionsstyrelse. (2020). *Rutin för behandlingsplanering LVM*. Dnr 1.4.2-6806-2020.

Statens institutionsstyrelse. (2018). *Rutin för SiS utredning LVM*.

Statens institutionsstyrelse. (2017). *SiS-DOK. Manual med anvisningar till formulären*.

Statens institutionsstyrelse. (2023). *SiS i korthet 2022*.

Statens institutionsstyrelse. (2023). *SiS årsredovisning 2022*.

